

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK LV

LISTOPAD 1986

ČÍSLO 5

POLITICKO-ODBORNÁ LINIE ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY ČSLA NA LÉTA 1986—1990

Náčelník zdravotnické služby ČSLA
generálmajor MUDr. Vlastimil JIRÁNEK

Socialistické zdravotnictví je nejen významným samostatným odvětvím lidské činnosti. Je především jednou z nejdůležitějších sociálních funkcí společnosti, významným ekonomickým zdrojem rezerv společnosti, ukazatelem její sociálně politické kvality. Je i bezprostředním uskutečněním humanistických ideálů nejprogresivnějšího společenského řádu v historii společnosti.

Stále složitější úkoly, které socialistické zdravotnictví musí řešit v epoše rozvíjející se vědeckotechnické revoluce, nutnost postupného přenosu těžiště zájmu především do oblasti primární profylaxe, to jest k ochraně a upevňování zdraví zdravých jedinců, spolu s ostatními aspekty nutně vyžaduje celospolečenský, státní přístup k řešení těchto otázek.

Z těchto hledisek přistoupil k problému našeho zdravotnictví i XVII. sjezd Komunistické strany Československa. V dokumentu Hlavní směry hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR na léta 1986—1990 a výhled na období do roku 2000 zaujímají otázky rozvoje našeho zdravotnictví významné místo a vytyčují se následující hlavní úkoly:

- široce rozvinutý systém péče o zdraví obyvatelstva zaměřit zejména na zlepšování kvality zdravotnických služeb; dále prohlubovat hygienickou a preventivní péči o stále větší počet obyvatelstva

- pokračovat v realizaci celospolečenských zdravotnických programů, náležitou pozornost věnovat rozvoji rehabilitační a protetické péče

- zkvalitňovat racionální uspokojování potřeb obyvatelstva léky a zdravotnickými materiály

- zlepšovat technické a přístrojové vybavení zdravotnictví

- dále racionalizovat a modernizovat síť zdravotnických zařízení a přizpůsobovat její strukturu novým potřebám; v letech 8. pětiletky posílit zdravotnické služby o 4 tisíce lékařských míst a nejméně o 11 tisíc lůžek

- ke zkvalitnění zdravotnických služeb přispět zdokonalením organizace práce, posílením jednotnosti řízení zdravotnictví i úsilím o upevnění vztahů mezi zdravotnickými pracovníky a pacienty

- zdravotnickou výchovu a propagandu více zaměřit na otázky zdravého způsobu života.

Základní principy budování socialistického zdravotnictví platí beze zbytku i pro zdravotnictví vojenské. Zdravotnická služba ČSLA zabezpečuje vybranou část naší populace, která má své specifické životní a pracovní problémy. Prvořadým úkolem vyplývajícím pro zdravotnickou službu ČSLA z charakteru současné epochy je zdravotnické zabezpečení nepřetržitě a vysoké bojové pohotovosti vojsk. Nikdy dříve nebyla bojová pohotovost a připravenost jednotek a efektivnost použití zbraňových systémů tolik závislá na fyzických, fyziologických a psychologických možnostech člověka — vojáka. Tyto možnosti nejsou však neomezené, a je proto nutné je neustále udržovat a zvyšovat s využitím souboru vědecky zdůvodněných opatření. Nejde při tom pouze o odhalování charakteru a intenzity vlivu negativních rizikových faktorů a jejich eliminaci, ale také o hledání a posilování kladných vlivů na zdraví.

I v ČSLA je péči o zdraví vojáků třeba chápat jako obecný úkol. Úkoly ochrany a upevňování zdraví mohou být řešeny úspěšně pouze společným úsilím velitelů, politických pracovníků, týlových orgánů a specialistů zdravotnické služby.

V souladu s předpokládaným rozvojem zdravotnictví ČSSR a potřebami armády si zdravotnická služba ČSLA stanoví na léta 1986—1990 tyto hlavní úkoly:

- široce rozvíjenou politickovýchovnou a ideologickou prací pěstovat u příslušníků vojenské zdravotnické služby kvalitu odpovídající profesionální morálce pracovníka vojenské zdravotnické služby, především vysokou aktivitu, iniciativu, zodpovědnost za péči o zdraví

svěřených kolektivů a zachovávání zásad lékařské etiky ve vztahu k nemocným

— na všech stupních zdravotnické služby zdokonalovat styl řídicí práce s důrazem na konkrétnost a komplexnost řízení, náročnou a objektivní kontrolu práce podřízených stupňů a poskytování jim účinné odborně metodické pomoci

— zkvalitňovat výběr a přípravu kádrů a kádrových rezerv, upevňovat vztah především mladých lékařů k vojenskému povolání

— zdokonalovat teoretickou, vojenskoodbornou a polní přípravu příslušníků zdravotnické služby ČSLA, zdravotnických jednotek a zařízení s cílem dosáhnout úrovně, která zabezpečuje plnění úkolů vojenské zdravotnické služby za mimořádných okolností; usilovat o zdokonalování metod výchovně vzdělávacího procesu ve vojenském zdravotnickém školství, zlepšovat kvalitu přijímaných posluchačů a snižovat jejich odchodovost

— zkvalitňovat péči o zdraví příslušníků ČSLA především soustavným posilováním a rozvíjením primární profylaxe jako generální linie a dispenzarizace jako hlavní metody; zdokonalovat metody diagnostiky, intenzivní terapie a rehabilitační léčby ve vojenských zdravotnických zařízeních; zvýraznit úlohu vojenských zdravotnických zařízení jako odborně metodických center péče o zdraví vojsk

— odpovědným posuzováním tělesné a duševní způsobilosti k výkonu vojenské služby u žadatelů, branců, vojáků v činné službě a v záloze přispět ke zkvalitnění mírového doplňování a bojeschopnosti ČSLA

— výrazně posílit autoritu orgánů vojenské hygienicko-epidemiologické služby a její vliv na tvorbu zdravého životního a pracovního prostředí vojáků; vytvářet teoreticko-metodické a materiální předpoklady k aktivnější prevenci nejčastěji se vyskytujících nákaz

— zvýraznit úlohu zdravotní výchovy především v propagandě zdravého způsobu života

— vytvářet příznivé materiálně-technické podmínky pro postupné kvalitní vybavení ošetřoven, nově vytvářených poliklinik, zavádění progresivních vyšetřovacích a léčebných metod; v celé zdravotnické službě prohloubit vysokou hospodárnost a efektivnost při vynakládání prostředků pro nákup a provoz zdravotnické techniky a materiálu

— posilovat a uplatňovat intenzifikační faktory ve vědeckovýzkumné a vývojové práci. Soustředit úsilí na kvalitní splnění plánu práce na léta 1986—1990, především na řešení koaličních úkolů.

V jednotlivých oblastech si zdravotnická služba ČSLA stanoví a bude plnit tyto úkoly:

V oblasti politickovýchovné a ideologické práce dosáhnout toho, aby si každý vojenský lékař hluboce osvojil programové cíle a úkoly strany, smysl její vnitřní i zahraniční politiky. Studium marxisticko-leninské teorie těs-

něji spojovat s aktuálními problémy současnosti, s konkrétními praktickými úkoly a potřebami vojenské zdravotnické služby, především s úkoly zvyšování bojové pohotovosti zdravotnických jednotek a zařízení, zdokonalování bojové a speciální přípravy zdravotnické služby, upevňování vojenské a pracovní kázně, zlepšení celého systému zdravotnického zabezpečení vojsk.

V souladu s vysokými požadavky mravního charakteru, vztahujícími se k profesionální činnosti příslušníků vojenské zdravotnické služby při péči o zdraví vojáků, formovat u nich vysoké morální kvality, především zodpovědnost bezchybně a v plném rozsahu plnit služební a společenské povinnosti a nesmiřitelnost k narušování norem zdravotnické etiky. Burcovat u vojenských lékařů vědomí potřeby pracovat nově, s větší iniciativou a odpovědností. Dosáhnout u nich pochopení nutnosti neustálého zdokonalování profesionálních znalostí a návyků v mírové i polní službě.

Usilovat ve výchovné práci se zdravotnickými pracovníky v ČSLA o uvědomělé chápání náročnosti, odpovědnosti a vážnosti výkonu povolání ve vojskovém článku a v organizátorských funkcích.

Dosáhnout širší a aktivnější účasti příslušníků vojenské zdravotnické služby v celoarmádních problémech spojených s plněním úkolů dalšího mravního zdokonalování příslušníků ČSLA, bojem s negativními jevy ve vědomí a jednání lidí. Především zvýšit úlohu zdravotnických pracovníků v boji proti šikanování a alkoholismu.

V oblasti řídicí a organizátorské práce vycházet z toho, že dosažení kvalitativního zlepšení a konkrétních výsledků v ochraně a upevňování zdraví vojáků, dalšího zlepšení životních a pracovních podmínek vojsk vyžaduje soustředit pozornost na další podstatné zkvalitnění práce vojskového článku vojenské zdravotnické služby. Vojskový článek řeší mnohostanné otázky profylaxe onemocnění, poskytování první lékařské pomoci, na něm v podstatě závisí práce celého systému zdravotnického zabezpečení vojsk i organizace a obsah kvalifikované a specializované zdravotnické pomoci.

Ke zlepšení práce vojskového článku především radikálně změnit styl řídicí a organizátorské práce na všech stupních a maximálně posílit odborně metodické vedení a praktickou pomoc vojskovému článku z úrovně vojenských zdravotnických zařízení.

Naléhavou potřebou je prohloubit a upevnit zejména vertikální řízení vojenské zdravotnické služby. Vyžadovat vyšší zodpovědnost jednotlivých řídicích stupňů vojenské zdravotnické služby za stav péče o zdraví na svěřeném úseku a za plnění konkrétních úkolů ve zdravotnické péči. Dosáhnout větší závaznosti jednotlivých opatření a pokynů řídicích stupňů. Na všech stupních hledat a využívat takové

prostředky, metody a formy řízení, které nejvíce odpovídají konkrétním podmínkám, zabezpečují přiměřenou a včasnou reakci na změnu situace a úkolů. Dosáhnout nepřetržitosti působení na jednotlivé řídicí články a vysoké osobní zodpovědnosti za přijímaná řešení, a to na základě znalosti problémů podřízených stupňů.

Podstatně prohloubit odborně metodickou pomoc specialistů vojenských zdravotnických zařízení vojskovému článku zdravotnické služby. Zbavit práci specialistů vojenských zdravotnických zařízení u útvarů formálnosti a epizodičnosti. Nedopustit, aby praktická a metodická pomoc vojskovým lékařům byla nahrazována administrativními akty konstatujícími nedostatky.

Prohloubit úlohu hlavních odborníků okruhů a MNO v odborně metodickém vedení zdravotnické služby.

Socialistickou soutěž ve vojenské zdravotnické službě těsněji přimýkat k aktuálním úkolům služby na daném stupni, a tak ji zbavit formálnosti. Koncentrovat ji především na problémy zvyšování efektivnosti, kvality práce, účelné využívání kapacit, pracovní doby, rozumnou ekonomii a obecně na dosahování co nejlepších výsledků. Dosáhnout toho, aby zdravotnická služba útvarů byla iniciátorem soutěže za vzorné podmínky života a práce u útvarů.

V práci s kádry zkvalitňovat výběr a jejich přípravu. Usilovat o zabezpečení možnosti přípravy kádrových rezerv úzkoprofilových specialistů. Vytvářet podmínky pro stabilizaci kádru na rozhodujících funkcích.

Důsledně dodržovat Směrnici pro další vzdělávání zdravotnických pracovníků ČSLA a stanovené zásady konkursního řízení. Při rozměšťování kádru přihlížet jak k jejich vojenskoodborným, tak i morálně politickým kvalitám.

Přehodnotit koncepci využívání **výpočetní techniky** ve zdravotnické službě ČSLA. V souladu s ekonomickými a materiálními možnostmi vytvářet podmínky pro postupné přibližování výpočetní techniky přímo uživatelům a její zapojení do každodenního, běžného pracovního procesu. Orientovat se především na techniku domácí výroby. Zvyšovat znalosti pracovníků zdravotnické služby ČSLA o možnostech využívání výpočetní techniky a jejich připravenost k práci s ní.

Při řízení **vynálezectví a zlepšovatelského hnutí** uplatňovat cílově programový přístup na všech stupních zdravotnické služby. Prohlubovat tematické řízení, zkvalitňovat výběr, plánování, propagaci a realizaci tematických úkolů.

V oblasti bojové a odborné připravenosti zabezpečovat nepřetržitým zdokonalováním odborných a vojenskoodborných znalostí příslušníků zdravotnické služby vysokou bojovou pohotovost vojsk i zdravotnických jednotek a zařízení. Cílevědoměji učit vojenské lékaře orga-

nizaci zdravotnického zabezpečení vojsk v možné válce v duchu přijaté doktríny, brát v úvahu charakter současných válečných poškození a zdravotnických ztrát. Uplatňovat diferencovaný přístup k přípravě se zřetelem na úroveň připravenosti a charakter řešených úkolů. Hledat a využívat nejefektivnější formy a metody provádění zaměstnání. Zabezpečovat cílenou přípravu lékařů nově ustanovených na funkce, zejména nových absolventů VLVDÚ, zaměřenou především na plnění funkčních povinností za mimořádných okolností.

Polní přípravu příslušníků zdravotnické služby zaměřovat na dosažení vysoké úrovně vojensko-profesionálních znalostí a návyků a schopnost efektivně je využít v bojové situaci. Usilovat o vysokou vycvičenost a sladěnost zdravotnických jednotek a zařízení, jejich připravenost k provedení komplexních opatření ke zdravotnickému zabezpečení vojsk v různých druzích situace. Zvyšovat umění řídicích orgánů zdravotnické služby organizovat v časově krátkém období a vysoce kvalifikovaně zdravotnické zabezpečení bojové činnosti vojsk a zabezpečovat pevné řízení podřízených sil a prostředků při přípravě a během bojové činnosti.

Zvládnout novelizované jednotné léčebné postupy a naučit příslušníky vojenské zdravotnické služby pracovat v bojové situaci s využitím tabulkového materiálu a techniky, určených k zdravotnickému zabezpečení v polních podmínkách.

Rozpracovat jednotný celoarmádní systém velitelské, vojenskoodborné a polní přípravy zdravotnické služby vycházející z platných obecných principů a obsahově i formami respektující specifické potřeby různých kategorií příslušníků zdravotnické služby.

Dosáhnout rozhodujícího obratu v úrovni zdravotnické přípravy vojáků základní služby a vojáků z povolání.

V jednotném systému branné výchovy obyvatelstva aktivně rozvíjet spolupráci s CO, Svazarmem a ČSČK. Zejména zvýšit účinnost výuky zdravotnické přípravy ve výcvikových střediscích branců.

Pokračovat ve zdokonalování metod výchovně vzdělávacího procesu ve vojenských školách. Zabezpečit realizaci současné etapy rozvoje výchovně vzdělávací soustavy — přestavby vysokoškolského studia. Rozpracovat výchovně vzdělávací cíle a stanovit nový profil absolventa co do morálně politických, odborných a vojenskoodborných kvalit podle potřeb praxe. Zvyšovat podíl aktivních forem výuky ve vojenských zdravotnických školách a vojenských katedrách vysokých škol, upevňovat vazbu teoretických znalostí na praktické dovednosti. Při výchově kádru prohloubit spolupráci s ministerstvy zdravotnictví a školství.

Zvýšit osobní odpovědnost náčelníků vojenských nemocnic a náčelníků odborných oddě-

lení za všestranný růst posluchačů, lékařů na základním školení a lékařů spádového území vojenských nemocnic.

Současný systém dalšího vzdělávání zdravotnických pracovníků v ČSLA plně využít k neustálému a vyváženému prohlubování jejich vojenskoodborné a odborné úrovně.

V oblasti léčebně preventivní péče akcentovat v činnosti vojenských lékařů a celé vojenské zdravotnické služby primární profylaxi onemocnění. Vedle odhalování a likvidace faktorů negativně ovlivňujících zdraví vojáků posilovat kladné vlivy na rozvoj jejich zdraví. Komplexně posuzovat medicínské, sociální, profesionální a ostatní aspekty zdraví vojáků.

Za hlavní metodu realizace základní linie socialistického zdravotnictví — profylaxe — považovat dispenzární péči. Usilovat o její další zdokonalování, zejména z hledisek aktivního dynamického sledování stavu zdraví vojenských kolektivů, odhalování časných stadií onemocnění, studia a eliminace příčin jejich vzniku a šíření. Považovat za nedílnou součást dispenzarizace provedení velitelských, léčebně ozdravných, hygienických a technických opatření ke zlepšení podmínek vnějšího prostředí, práce a způsobu života vojáků. Dispenzární péči zkvalitňovat především cestou zdokonalování jejich organizačních aspektů, zvyšováním odborné profesionální připravenosti lékařů, ovládnutím a využitím nových vyšetřovacích metod, širším využíváním výpočetní techniky a neformálním a účinným prováděním všech úkonů dispenzární péče, zejména u vojáků s oslabeným zdravotním stavem nebo jejichž zdravotní stav je ohrožen. Těžiště položit na boj proti nejčastěji se vyskytujícímu nemocem ústrojí oběhového, zažívacího a pohybového. V celé ČSLA zavést a provádět kardiovaskulární program.

Vojskový článek zdravotnické služby považovat za rozhodující v úsilí o zdokonalování dispenzární péče. Na ošetřovnách útvarů zdokonalovat systém vyšetřování a léčení nemocných, rozšiřovat spektrum nutných diagnostických a léčebných metod. Zdokonalovat především diagnostiku nejaktuálnějších onemocnění. Na ošetřovnách, kde jsou příznivé podmínky, pokračovat v rozvoji rehabilitačních procedur při dodržení zásad naprosté bezpečnosti aplikací. Prohlubovat schopnost vojskové zdravotnické služby k poskytnutí neodkladné pomoci při akutních onemocněních v libovolnou dobu. Zdokonalovat dokumentaci, statistiku a analýzu nemocnosti a výsledků práce.

Šířeji zapojit zdravotnické prapory svazků, zejména s rozvinutou lůžkovou částí, do provádění odborných úkolů zabezpečení dispenzární péče. Zlepšit činnost svazkových komisí účelné farmakoterapie, usilovat o rozšíření a prohloubení znalostí a praktických návyků příslušníků zdravotnické služby útvarů v komplexní terapii.

Ve vojenských nemocnicích dále zdokonalovat poskytování odborné a specializované péče.

Citlivě přistupovat k ošetřování a léčení nemocných, zkracovat čekací doby na ambulancích, plně využívat lůžkovou kapacitu jednotlivých oddělení a plně zabezpečovat činnost odborných poraden. Zavádět osvědčené, moderní a spolehlivé vyšetřovací metody, zpřesňovat a zkracovat diagnostickou fázi. V souladu s kádrovými a materiálními možnostmi a na základě analýzy potřeb ČSLA vytvářet podmínky pro rozvoj nových lékařských oborů (izotopová diagnostika, funkční diagnostika, klinická imunologie, alergologie). V souladu s reálnými možnostmi rozvíjet využívání výpočetní techniky v procesu řízení provozu vojenských nemocnic a k automatizovanému zpracování klinické informace.

Podstatně zvýraznit zodpovědnost zdravotnických praporů a vojenských nemocnic za úroveň léčebné a preventivní péče u útvarů v jejich spádu. Toho dosáhnout nepřetržitou a hlubokou analýzou příčin nemocnosti ve spádu, analýzou stavu léčebně diagnostické práce na ošetřovnách spádu a jejich nedostatků, prací specialistů vojenských zdravotnických zařízení bezprostředně na ošetřovnách útvarů, účelnou organizací léčebné praxe a stáží vojskových lékařů v nemocnicích a účinnou pomocí při rozpracovávání opatření ke snížení nemocnosti a zvýšení kvality léčebně diagnostické práce u útvarů.

Optimalizovat síť zubních ambulatorií a zubních laboratoří s cílem podstatně zlepšit péči o chrup vojáků v činné službě a posílit její preventivní charakter.

Přepracovat existující systém výkaznictví a analýzy zdravotního stavu s maximálním využitím výpočetní techniky. Zpřesnit a zjednodušit informační tok od útvarů.

Na úseku lázeňské péče, preventivní rehabilitace a výběrové rekreace zefektivnit využití existujících kapacit. Lázeňské léčení ve VLÚ Františkovy Lázně zabezpečovat jako součást kardiovaskulárního programu ČSLA. Preventivní rehabilitaci považovat za významný prvek péče o zdraví vojáků z povolání. Věnovat proto větší pozornost zařazování vojáků do skupin, důsledně dodržovat indikace jednotlivých lázeňských zařízení a přísně dbát na využívání preventivní rehabilitace jejími účastníky. Využívat maximálně lůžkovou kapacitu vojenských zotavoven, vytvářet podmínky i pro improvizované ubytování účastníků rekreace v sezónním období. Dalším rozvíjením forem kulturního, sportovního a společenského vyžití rekreatantů dosahovat účinnější tělesné a duševní relaxace vojáků z povolání a příslušníků jejich rodin.

Úsilí v **posudkové službě** zaměřit na zkvalitnění mírového doplňování ČSLA při odvodním řízení branců pro výkon vojenské základní služby a při doplňování velitelského sboru z řad občanské mládeže. Zkvalitněním kontroly příprav odvodního řízení dosahovat zlepšení úrovně posuzování schopnosti branců k vo-

jenské službě. Efektivněji využívat poznatky z kontrol k dalšímu zlepšení léčebně preventivní péče o brance. Náležitou pozornost věnovat vyšetřování a posuzování žadatelů o přijetí ke studiu na vojenských školách a za vojáky z povolání.

V úzké součinnosti s velitelskými orgány ovlivňovat zařazování vojáků v základní službě s oslabeným zdravotním stavem a sníženými zdravotními klasifikacemi na odpovídající funkce a tím se podílet na ochraně zdraví vojáků a na vytváření zdravých podmínek života vojsk.

U praporčíků, důstojníků a generálů v činné službě i v záloze důsledně provést přehodnocení snížených zdravotních klasifikací podle 1. doplňku k předpisu Všeob-P-41 (práv.).

V součinnosti s hlavními odborníky zdravotnické služby ČSLA přehodnotit zdravotní kritéria pro posuzování branců, odvedenců, vojnů a poddůstojníků v činné službě i v záloze. Upravit projekt Analýza závěrů přezkumných řízení u vojáků v činné službě a v záloze a závěrů odvodních rozhodnutí a uvést ho do souladu s platnými normami.

Za základní úkol v oblasti hygienické a protiepidemické péče považovat podstatné posílení autority orgánů hygienické a protiepidemické služby intenzifikací přísného a efektivního dozoru na dodržování hygienických a protiepidemických norem a neústupností při odstraňování nedostatků. Za základní pracovní metody považovat nadále preventivní hygienický dozor, běžný hygienický dozor, hygienická hodnocení, expertizy a průzkumy.

Preventivní hygienický dozor na výstavbu vedle běžné rutinní praxe orientovat na objektivní prověření hlavních typů staveb a nových typů vojenských stravovacích provozů. Přehodnotit stávající stav ochrany před ionizujícím zářením v ČSLA. Prohlubovat účelnou specializaci jednotlivých zařízení hygienicko-epidemiologické služby v oblasti preventivního dozoru na vývoj a zavádění nové techniky. Zvládnout postupně nové potřebné terénní i laboratorní metody (problematika laserového záření, infrazvuk apod.). Usilovat o postupnou modernizaci a doplnění přístrojového vybavení vojenských hygienických laboratoří.

Postupně přistupovat k rozpracovávání otázek aktivní konstruktivní profylaxe. Spektrum vyšetřovacích metod obohacovat o metody sledování odpovědí organismu na působení faktorů prostředí. Prohloubit na všech stupních součinnost s orgány HSUS, vojenské prokuratury, klinickými obory (psychofyzilogická oddělení, oddělení nemocí z povolání, sportovně lékařská oddělení) a s veterinární službou.

Doplnit a modernizovat existující příručky pro preventivní a běžný hygienický dozor.

V hygieně výživy posoudit vojenské stravní dávky 1,3 a 4 a zpracovat stanovisko k jejich dalšímu vývoji. Šířeji rozvíjet sanitární mikrobiologii.

Přehodnotit riziková pracoviště a jejich kontrolu obohatit o další vyšetřovací metody.

Podstatně zvýšit autoritu a účinnost běžného hygienického dozoru prováděného na všech stupních. Toho dosáhnout kádrovým doplněním služby, podstatným zvýšením odborné kvalifikace pracovníků HES svazků, účinnou odbornou metodickou pomocí po linii OHEO — HES — NZS útvaru, plným zainteresováním velitelských, politických, svazáckých orgánů a aktivu samotných vojáků do boje za vysokou hygienickou kulturu života u útvarů.

V protiepidemickém zabezpečení zůstane v centru pozornosti boj proti nejčastějším v ČSLA se vyskytujícím nákazám: střevní nákazy včetně virového zánětu jater a respirační nákazy, jmenovitě streptokokové nákazy, chřipka a jí podobná onemocnění.

U střevních nákaz (bacilární úplavice, salmonelózy) rozpracovat komplexní systém epidemiologického dozoru. Jako prvořadý úkol zvládnout diagnostiku široké palety možných původců střevních nákaz. V boji s virovým zánětem jater typu A i B širokým využitím nových metod diagnostiky zvýšit účinnost odhalování nemocných anikterickými formami onemocnění, odhalovat asymptomatické formy onemocnění, zkrátit dobu od prvních příznaků onemocnění do hospitalizace. Tím — spolu s širokým a cíleným využitím imunoglobulinu — dosáhnout podstatného snížení sekundární nemoci v ohniscích a celkového snížení incidence.

Postupně vytvářet předpoklady pro komplexní epidemiologický dozor u respiračních nákaz. V boji s nimi pokračovat v realizaci opatření vedoucích ke snížení nemoci. U chřipky: celoroční monitorování výskytu ARI, diagnostická bdělost virologických laboratoří OHEO, příprava zdravotnické služby v meziepidemickém období včetně očkování. U streptokokových nákaz: celoroční monitorování sporadické výskytu angín, vyloučení vzniku epidemie s alimentárním mechanismem přenosu, respektování platných směrnic při výskytu.

Za vážný úkol v celé vojenské hygienicko-protiepidemické službě považovat postupné zvyšování kvalifikace a erudice nových pracovníků a udržení dobré úrovně práce. Postupný přechod k progresivní formě organizace protiepidemické práce na základě epidemického dozoru bude vyžadovat prohloubení retrospektivní a operativní epidemiologické analýzy na všech řídicích úrovních.

Přikročit k přepracování projektů AIN I—III a projektu AHS především z hledisek operativnějšího zpracování dat, snadnějšího přístupu k databázi a z hlediska uplatnění a prohloubení prvků hodnocení kvality a účinnosti prováděných opatření.

Podstatně zvýšit podíl **zdravotní výchovy** v činnosti pracovníků vojenské zdravotnické služby. Zdokonalovat metody a formy jejího provádění s cílem získat aktivní podporu širo-

kých mas vojáků v péči o jejich zdraví a prostředí jejich života u útvarů. Za hlavní úkol zdravotní výchovy v ČSLA považovat propagandu zdravého způsobu života, boj proti škodlivým návykům a přežitkům ve vědomí a chování lidí. Zdravotnická služba útvaru musí být v čele hnutí za zdravé životní a pracovní podmínky u jednotek.

V oblasti farmacie a zdravotnické techniky zabezpečovat v souladu s pokračující technizací zdravotnické služby racionální, účelné využití techniky, aparatury, její hospodárnou exploataci, kvalitní obsluhu a opravy. Zlepšovat využívání materiálních prostředků na základě ekonomicky zdůvodněného plánování zabezpečení vojsk zdravotnickým materiálem a technikou. Dosáhnout toho, aby nová technika pracovala vždy s odpovídajícím výkonem.

V souladu s ekonomickými možnostmi vytvářet příznivé materiálně-technické podmínky pro postupné kvalitní vybavení ošetřoven, zejména nově vytvářených poliklinik, a pro zavádění progresivních vyšetřovacích metod. Novou zdravotnickou techniku zavádět na základě jednotného vybavení všech vojenských nemocnic a ostatních zdravotnických zařízení.

V celé zdravotnické službě prohloubit hospodárnost a efektivnost při vynakládání prostředků pro nákup a provoz zdravotnické techniky a materiálu.

Pokračovat v plynulé modernizaci materiálního vybavení polní zdravotnické služby s důrazem na odbornou lékařskou pomoc, zařízení hygienicko-epidemiologické služby a na doplňování zdravotnických jednotek a zařízení novými druhy zdravotnické techniky a materiálu podle možností nákupní a výrobní realizace. Zabezpečovat kvalitativně novou komplexní péči a údržbu, provoz a opravy polní zdravotnické techniky.

V oblasti vědeckovýzkumné práce a vývoje nepřetržitě hledat, odhalovat a využívat všechny rezervy, které zvyšují efektivnost vědeckovýzkumné a vývojové činnosti. Soustředit se na řešení hlavních a rozhodujících úkolů válečného i mírového vojenského zdravotnictví. Přednostně řešit úkoly přinášející výsledky bezprostředně použitelné v praxi. Větší pozornost věnovat ekonomickým aspektům vědeckovýzkumné a vývojové práce. Maximálně objektivizovat hodnocení výsledků vědeckovýzkumné práce, náročně provádět oponentury dílčích i hlavních vědeckovýzkumných úkolů a včas usměrňovat řešení úkolů požadovaným směrem.

Vývoj zaměřit na odsunovou, anestetickou, laboratorní techniku a na prostředky transfúzní služby; pokračovat ve výzkumně vývojových pracích v oblasti antidot, nových obvazových materiálů a v modernizaci léčiv v odborné lékařské pomoci.

XVII. sjezd Komunistické strany Československa vytyčil jasnou perspektivu budování rozvinuté socialistické společnosti v naší vlasti. Smělé cíle vytyčené sjezdem jsou zdrojem dalšího rozmachu politické a pracovní iniciativy i pro příslušníky zdravotnické služby ČSLA.

V uplynulém pětiletém období vyvinuli příslušníci zdravotnické služby ČSLA nemalé úsilí při postupném zdokonalování zdravotnického zabezpečení vojsk a zvyšování bojové pohotovosti zdravotnické služby. S dosaženými výsledky se však nelze uspokojit.

V současné etapě je rozhodujícím úkolem především důsledně sebekriticky vyhodnotit na všech úrovních zdravotnické služby současný stav, to, co bylo uděláno, a na základě toho mobilizovat pracovní kolektivy i jednotlivce k ještě větší profesionální odpovědnosti, iniciativě a kvalitě v jejich práci, k nekompromisní orientaci na vyšší hodnotnější styl a metody práce.

K tomu je třeba hluboce sledovat materiály XVII. sjezdu Komunistické strany Československa, které s využitím uvedené politicko-odborné linie zdravotnické služby ČSLA na léta 1986 až 1990 je třeba těsně spojovat s ujasňováním si vlastních úkolů; myšlenky a závěry sjezdu transformovat do konkrétní podoby úkolů otevírajících další možnosti zlepšení vlastní práce na svěřeném úseku.

V zájmu sjednocení úsilí ke splnění základního požadavku všestranného zkvalitnění péče o zdraví příslušníků ČSLA je nyní zapotřebí na všech úrovních zdravotnické služby najít a stanovit konkrétní opatření zabezpečující v duchu tohoto dokumentu další zdokonalování zdravotnického zabezpečení vojsk, léčebně preventivní a hygienicko-protiepidemické péče, rozvoj vojenskozdravotnické vědy (doktríny) a přenášení jejích výsledků do praxe, zvyšování úrovně připravenosti kádrů a zvyšování úrovně materiálního vybavení zdravotnické služby ČSLA.

Tvůrčí aktivita a iniciativa příslušníků vojenské zdravotnické služby se musí projevit i v dalším rozvoji socialistické soutěže především ve smyslu jejího využití jako rezervy při plnění základních úkolů zdravotnické služby ČSLA.